

Delårsrapport

Denna mall ska användas vid del- och slutrapportering av insatser finansierade av Samordningsförbundet Sundsvall. Rapporten ska sammanställas och redovisas till förbundet enligt avtal.

1. Insatsen

Insatsens namn: Psykolog
Tidsperiod: 20220101-20220630
Beviljat medel:

2. Följande förbundsmedlemmar har sökt medel

Ansvarig för genomförande av insats - Organisation Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen (IAF)	
Kontaktperson för insatsägare Bodil Mattsson, enhetschef	E-post Bodil.mattsson@sundsvall.se
Organisation Arbetsförmedlingen	
Kontaktperson Peter Pettersson, sektionschef	E-post Peter.k.pettersson@arbetsformedlingen.se
Organisation	
Kontaktperson	E-post
Organisation	
Kontaktperson	E-post

3. Insatsbeskrivning

3.1 Bakgrund till insatsen

Arbetsmarknadstorget bildades 2014 med anledning av att man såg ett behov av en mera effektiv samverkan mellan myndigheter och professioner som arbetade med ungdomar som står långt ifrån arbetsmarknaden. I takt med att Arbetsmarknadstorget växte sig större och utökade sin målgrupp ökade behovet av psykologresurs succesivt. 2020 delade tre psykologer på 2,4 psykologtjänster. På grund av ekonomiska besparingar inom kommunens verksamheter sades dessa tjänster upp och avslutas under första delen av 2021. Via samordningsförbundets finansiering av en psykologtjänst för 2021 och 2022 har psykologen trots kraftigt nedbantade resurser och nya organisatoriska förutsättningar, kunnat fortsätta sitt arbete på Arbetsmarknadstorget. Psykologen arbetar stödjande, rådgivande och kompetensförstärkande gentemot andra professioner som jobbar med deltagare som är inskrivna på Arbetsmarknadstorget. Detta genom att erbjuda vägledning i pågående ärenden för att underlätta förståelsen och bemötandet av deltagare med psykisk ohälsa och/eller psykiatriska funktionsnedsättningar vid planering och val av insatser. Psykologen samverkar även mot vården och FK/AF via skriftliga underlag såsom remisser, intyg och psykologutlåtanden samt förmedlar psykologisk kunskap i verksamheten via utbildningsinslag. I egna behandlingskontakter är målsättningen att tillsammans med deltagaren lyckas nå fram till förbättrad funktion i vardagen, förbättrat mående, ökad förståelse och bättre anpassning mot arbete.

3.2 Syfte med insatsen.

Att möjliggöra tillgång till psykologkompetens på Arbetsmarknadstorget.

3.3 Målgruppen för insatsen

Arbetsmarknadstorget i Sundsvall är en samverkansplattform där personal från Sundsvalls kommun (Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen), Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Västernorrland arbetar tillsammans med personer som behöver samordnade insatser för att komma vidare mot arbete eller studier.

Personer mellan 16-64 år som uppbär någon form av försörjningsstöd, aktivitetsstöd, utvecklingsersättning, sjukpenning eller arbetslöshetsersättning.

Personer mellan 19-29 år som uppbär aktivitetsersättning.

Personer inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

4. Resultat och utfall av insatsen

4.1 Insatsens mål

Ange uppsatta mål för insatsen

Har målet uppnåtts? Ja eller nej

Utfall/resultat för respektive mål

<p>Mål utbildningsinsats: Att öka personalgruppens kunskap och färdigheter inom områden som är viktiga för att nå framgång i arbetet med deltagare. Två genomförda utbildningstillfällen (exempelvis workshop eller föreläsning) per år. Kvalitativ och kvantitativ utvärdering av dessa.</p>	<p>Ja</p>	<p>4 utbildningstillfällen erbjöds under V 2. Hög närvaro på alla 4 utbildningstillfällen. Utvärdering påvisade stor nöjdhet bland respondenterna.</p>
<p>Mål konsultation: Erbjuda stödjande, rådgivande konsultation i ärenden för personal på arbetsmarknadstorget som jobbar deltagarnära. Regelbundna konsultationstider ska erbjudas personal som ska få ta del av stödet. Insatsen utvärderas kvantitativt och kvalitativt.</p>	<p>Ja, på god väg</p>	<p>Antal genomförda konsultationer under 2022, jan-juni, är 63 stycken (+ 56 till om man även räknar med utbildningsinsatserna i januari som en form av konsultation). Kvalitativ enkät kommer att administreras i höst.</p>
<p>Mål individuella insatser: Psykologen ska ha genomfört 30 stycken kliniska bedömningar som har dokumenterats och kommunicerats vidare till berörda parter på lämpligt sätt. Psykologen ska ha genomfört 30 stycken behandlingsinsatser riktade direkt mot deltagare som lett till något av följande; ökad förståelse, stärkt förmåga, minskade symtom eller bättre anpassning.</p>	<p>Ja, på god väg</p>	<p>I dagsläget har psykologen 23 st pågående ärenden (bedömning + påföljande utredning/behandling) 6 avslutade ärenden. Flertalet pågående ärenden bedöms kunna avslutas under 2022. Enbart kliniska bedömningar som inte leder till fördjudad insats från psykolog utvärderas istället under insatsen konsultation.</p>

4.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning för insatsen

Psykologen på Arbetsmarknadstorget arbetar med psykisk ohälsa utifrån samma kunskapsbas och metoder som psykologer som arbetar inom regionen, men med fokus på påverkan och funktion främst inom livsområdet arbete. Man undersöker, utreder och behandlar psykologiska funktioner och problematiska beteenden/förhållningssätt som hindrar deltagaren att klara av att studera eller att fungera långsiktigt på en arbetsplats. Det kan t. ex. handla om stress/kravkänslighet, kommunikation- och relationsfärdigheter, samarbetsförmåga, initiativförmåga, inlärningsförmåga, problemlösningsförmåga, förmåga att reglera känslor eller att ta initiativ, organisering/planeringsförmågor. Även specifika problem kopplade till särskild psykiatrisk diagnos eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

undersöks och handläggs genom att man bedömer vårdnivå och etablerar kontakt med rätt vårdinstans alternativt erbjuder egna behandlingsinsatser.

4.3 Avvikelser från planering (avseende ekonomi, tidsplan, aktiviteter mål mm)

Covid-19 påverkade arbetet under vinter och tidig vår 2022, men i mindre utsträckning under senare delen av våren 2022 då återgång till arbete påbörjades och då även återigen möjlighet till fysiska möten. Från april och fram till dagens datum arbetar psykologen till stor del på plats och har övervägande fysiska möten, dock används fortfarande vid behov flertalet alternativa arbetssätt som utvecklats under pandemin. Skype, telefon och promenadsamtal finns alltid med som ett alternativ till fysiskt möte på kontoret och de digitala lösningarna med de bokningsbara konsultationstiderna via Skype fortsätter som tidigare och upplevs som mycket smidiga och effektiva. Psykologen upplevde lite dåligt inflöde på nya ärenden i starten av nya året vilket tros vara relaterat till covidpandemin, då arbetskonsulenter och socialsekreterare hade färre kontakter med sina deltagare och kämpade med att det fanns få arbetsplatser att placera på. Psykologen jobbar helst parallellt med att det pågår en arbetsträning i ärenden, för bästa möjliga behandlingseffekt. Trots att psykologen generellt har av sagt sig större utredningsuppdrag i syfte att bli mera tillgänglig för flera (utredningar tar många arbetstimmar i anspråk) har undantag gjorts rörande detta i ärenden då ingen annan mottagare funnits tillgänglig, och då det har ansetts omöjligt att jobba vidare med och hjälpa deltagaren utan att en utredning först har genomförts.

4.4 Beskriv uppföljning och utvärdering av målen

Utvärdering utbildningsinsatser: Under vecka 2 genomfördes en digital/gruppbaserad utbildning för socialsekreterare och arbetskonsulenter med syfte att fördjupa kunskaper runt depression och depressiva symtom bland våra deltagare, med fokus hur det påverkar vårt arbete + förutsättningar/förslag på hur man bemöter och jobbar med denna målgrupp. Utbildningsinsatsen sträckte sig över 4 tillfällen, vilket därmed motsvarar målsättningen för genomförd utbildning under 2021-2022. Hög närvaro på alla 4 utbildningstillfällen. Skriftlig utvärdering efteråt: Alla respondenter var nöjda med insatsen (96 % skattade väl godkänt eller mycket väl godkänt) och upplevde utbildningen som hjälpsam i arbetet samt att de fått nya kunskaper/ökad förståelse i ämnet. Övrig feedback var att deltagare uppskattade att få möta ämnet utifrån sina förutsättningar och respektive arbetsuppdrag och att det var bra att psykologen har kunskap både om ämnet och om torget och anpassade utbildningsinnehållet efter det. Ämnesvalet uppfattades som meningsfullt av många, då många deltagare på torget har depressiva symtom i varierande grad som påverkar arbetet man gör tillsammans. Man önskade fler liknande utbildningsinsatser. En dialog finns med enhetscheferna rörande val av utbildningsinsats, genomförande och utfall.

Utvärdering konsultativa insatser: Genom schemalagda, veckovisa konsultationstider mot övriga professioner på AMT så fyller psykologen en processunderlättande funktion i det gemensamma arbetet mot att hjälpa deltagare ut i arbete. Den digitala lösningen som uppstod under pandemin fortsätter som tidigare och upplevs som smidig och effektiv. Många ärenden har kunnat stanna på konsultationsnivå, där förslag och rekommendationer rörande bemötande/om hur man går vidare eller förslag på insatser diskuteras och följs upp direkt tillsammans med ansvarig arbetskonsulent/socialsekreterare utan att specialist träffar deltagaren. Dessa ärenden redovisas under konsultationsinsats. Psykologen har genomfört 63 stycken konsultationer jan-juni 2022. En betydande del av ärendena som lyfts på

konsultation under senaste 6 månaderna har dock inneburit att psykologen har bokat in enskilda möten med deltagare för bedömning av psykisk ohälsa och/eller screening för neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, ibland med påföljande remiss till primärvården, psykiatri eller habiliteringen. Dessa ärenden erbjuds ofta en individuell behandlingsinsats hos psykolog/arbetsterapeut parallellt med att man skickar remiss vidare mot vården, då dessa personer har betydande svårigheter inom flera livsområden och då flera professioner samtidigt behöver jobba tillsammans med personen för att nå framgång i rehabiliteringsarbetet. Under hösten 2022 planeras att åter administrera en kvalitativ enkät för att utvärdera upplevelsen av psykologens konsultativa roll på AMT. I en enkät från 2021 uppgav samtliga respondenter som har nyttjat insatsen att de upplever det konsultativa stödet från psykolog som hjälpsamt i sitt arbete mot att bättre förstå och/eller kunna erbjuda kvalitativa, individanpassade insatser till deltagarna. Alla respondenter utom en upplever dessutom det konsultativa stödet från psykolog som stöttande och/eller avlastande i sin egen yrkesutövning. Handläggare inom socialtjänsten uttryckte behov av flexibla kontaktvägar till psykolog för att kunna upprätthålla en god samverkan. Psykolog och arbetsterapeut har försökt att möta upp det behovet genom att erbjuda generöst med konsultationstider samt kunna vara flexibel med att boka in möten via skype på övriga tider. Trots det upplever vi specialister att det ofta är samma grupp personer inom AMT som nyttjar vår kompetens och att det finns ett antal personer som vi aldrig samverkar med. Via riktade frågor till personer som ännu inte har nyttjat konsultation som ett samarbetsforum hoppas vi kunna förstå mera om detta observandum när vi administrerar en ny kvalitativ enkät i höst.

Utvärdering individuella insatser: Sedan nedskärningarna av psykologtjänst har vi tvingats minska ner på ansatsen rörande de individuella psykologinsatserna och i högre grad försökt bedöma och vidareremittera alla ärenden där det finns en möjlighet att någon annan vårdinstans kan utföra uppdraget eller samverka med psykologen på arbetsmarknadstorget. Psykologen genomför individuella behandlingsinsatser som är skarpt riktade mot att förstärka individens förmåga att få och behålla ett arbete, fungera socialt samt behandla viss psykisk ohälsa med stor inverkan på personens förmåga att fungera i arbete som inte kan tillgodoses på annat håll. Under 2022 har psykologen 23 st pågående ärenden (bedömning + påföljande utredning/behandling) 6 avslutade ärenden. Flertalet pågående ärenden bedöms kunna avslutas under 2022. De individuella behandlingskontakterna utvärderas kvalitativt fortlöpande och vid behandlingsavslut utifrån uppsatta behandlingsmål som man kommit överens med deltagaren om att jobba emot när man inledde behandlingskontakten. Psykologen kommer även att mäta sin insats med pågående deltagarkontakter via NSS indikatorenkät under hösten.

- Deltagare i insatsen närmar sig egen försörjning.
Indikator: Mäts med NNS indikatorenkät och sammanställs i årsredovisning.
- Deltagare i insatsen upplever att de fått hjälp att utveckla sätt att hantera sin situation.
Indikator: Mäts med NNS indikatorenkät och sammanställs i årsredovisning.
- Deltagarna upplever att det finns en planering som tar vid när insatsen avslutas.
Indikator: Mäts med NNS indikatorenkät och sammanställs i årsredovisning.

5. Analys

5.1 Vilka effekter för insatsens aktuella parter, har insatsen bidragit till? Har insatsen påverkat befintliga verksamheter?

Genom att psykologens bedömningar/utredningar skräddarsys och finns till hands i den egna

verksamheten blir den till användbar kunskap för alla som jobbar med deltagaren. Till exempel avseende hur man jobbar motiverande med deltagaren, hur man behöver anpassa bemötande och kravnivå samt hur arbetsituation kan anpassas efter individens specifika förutsättningar och behov. Sådan kunskap blir mera svårtillgänglig och mindre specifik i behandling via våren där man främst jobbar med symtomlindring utifrån specifikt ställda psykiatriska diagnoser och inte fokuserar på ett helhetsperspektiv eller jobbar utifrån ett sysselsättningsperspektiv. En annan fördel är att planeringar och processer löper på med mindre avbrott när psykologen är inblandad eftersom att psykologen tar en faciliterande roll gentemot de andra parterna. Exempelvis genom att hjälpa deltagare att synliggöra sin problematik i egenremisser mot vården på ett sätt som gör att de tas emot, och erbjuda stöd/behandling i väntan på att de ska etablera en behandlingskontakt med vården. Många egenremisser avslås idag, inte på grund av att de är oberättigade, men för att personerna som söker hjälp saknar förmåga att kunna beskriva sina svårigheter på ett sätt som gör att mottagaren förstår omfattningen av deras problematik. Psykologen på arbetsmarknadstorget avlastar vården genom att skapa bra underlag i remisser med tillgång till bred info, vilket förkortar utredningsprocessen och ger bättre precision i utredningarna samt skapar mindre utdragna processer med avslag/begäran om komplettering på remisser. Psykologen på arbetsmarknadstorget fångar även upp personer med psykisk ohälsa som inte själva förmår hålla i kontakten med vården, utan avslutas på grund av att de själva inte kan hålla i en planering, uteblir från besök etc. Tack vare en helhetssyn och det nära samarbetet som psykologen på arbetsmarknadstorget har med arbetsterapeut, arbetskonsulent och socialsekreterare så underlättar det för oss att tillsammans stötta individen att kunna prioritera att ta emot hjälp via tät kontakt, motivationsarbete, påminnelser, planeringshjälp, enkla kontaktvägar etc. Psykologen jobbar avlastande mot AF i samverkan med deras specialister och med remisser/ underlag som möjliggör att de kan fatta säkra beslut utan att själva behöva träffa deltagaren i samma omfattning. Psykologen arbetar stöttande mot handläggare på FK med underlag om psykisk ohälsa inför beslut om aktivitetsersättning, samt genom att fungera som kontaktperson i ärenden som ska handläggas av NPA.

För kunna hjälpa en deltagare framåt krävs ofta flera pågående, parallella processer under samma tid. En viktig del av psykologens arbete är därför att jobba för det genom samverkan med vården, så att deras insatser synkar med våra på arbetsmarknadstorget, att jobba parallellt med arbetsterapeuten - fast med olika fokus, samt att ha en nära dialog med arbetskonsulent, AF och socialsekreterare så att arbetspraktikens utformning och omfattning följer deltagarens utveckling framåt. Det är även svårt för andra professioner på AMT att känna till hur de olika vårdnivåerna fungerar i praktiken och vilka förväntningar man kan ha på den hjälp man får på respektive enhet, samt ha aktuella kunskaper rörande psykologisk behandling. Vår SIP-samordnare på arbetsmarknadstorget underlättar dock samverkan rörande medicinsk vård från läkare och i ärenden där det finns en tydlig diagnos och en samsyn rörande vårdmottagare.

5.2 Hur har insatsen medfört förbättrad samverkan mellan insatsens aktuella parter?

Det som är nyskapande med hela Arbetsmarknadstorget och med att anställa psykologer där, är att man arbetar i tvärprofessionella team och med samverkan på bred nivå och på så sätt kan tillgodose deltagarnas behov och erbjuda rätt förutsättningar, sett ur ett helhetsperspektiv. Psykologen jobbar med att facilitera samverkan runt deltagaren mellan de olika myndigheterna så att den sker i parallella processer och på rätt nivå samt stöttar deltagaren direkt genom att erbjuda individuellt stöd i syfte att stärka deltagarens förmågor gentemot arbete. Utan psykologer i verksamheten saknas viktiga kunskaper om hur man kan förstå och påverka på rätt sätt så att ovan beskrivna deltagare kan uppnå sin fulla

potential rörande självförsörjning.

Psykologens insatser direkt mot deltagare kan bestå av såväl psykiatriska/primärvårdande samt habiliterande insatser och är en del av en bredare samverkande process där flera aspekter som påverkar en individs fungerande behöver synkroniseras (fysisk och psykisk hälsa, ekonomi, strukturstöd, medicin mm) och fördelas mellan flera olika professioner för att deltagaren ska få förutsättningar att klara av att få och behålla ett arbete.

5.3 Beskriv tillvaratagna erfarenheter och lärdomar från insatsen

I vissa ärenden arbetar psykolog och arbetsterapeut parallellt med samma deltagare, vilket har visat på goda resultat då deltagaren erhåller ett brett, sammanhållet stöd mot ett gemensamt mål. Dock har psykologen under våren inte haft samma möjlighet som tidigare att medverka i gruppkonsultationsmöten med arbeidskonsulenter och socialsekreterare i teamen, vilket har varit negativt då det finns en risk att specialisterna hamnar vid sidan av verksamheten och får svårt att hålla sig au jour med den. Det är svårt för övriga professioner att identifiera en del problem hos deltagarna av psykologisk karaktär, vilket gör att en del ärenden som psykologen skulle kunna vara behjälplig i missas och att några deltagare avslutas på torget i onödan. Under 2022 kommer psykolog tillsammans med enhetschef och arbetsterapeut att fortsätta försöka finna nya lösningar på hur vi kan jobba så effektivt som möjligt både med deltagarna men även att finns som en tillgänglig resurs för övriga parter på AMT.

Planer på att öka tillgängligheten till specialist genom att köra grupp-koncept finns och kommer att utvecklas under hösten. Psykolog och arbetsterapeut kommer att samverka rörande detta för att utforma ett innehåll som riktar sig till en mindre grupp i en avgränsad insats som rör hälsobefrämjande aspekter hämtat från våra kompetensområden. Gruppformatet gör det möjligt att nå fler deltagare och har ofta en positiv mereffekt i de gruppprocesser som uppstår, samt att deltagarna får tillgång till ett socialt sammanhang, vilket många idag saknar och som har en negativ effekt på mående och känsla av livskvalitet. Dock ska gruppformatet ses som ett komplement snarare än en ersättning till de individuella kontakter som sker idag. Detta beror på att merparten av de ärenden vi har idag kännetecknas av att individen har dubbel diagnoser och betydande problem med delaktighet, social förmåga och ojämn funktion i vardagen vilket gör det olämpligt att föreslå gruppformat för alla deltagare.

5.4 Beskriv på vilket sätt lärdomar av insatsen kommer att implementeras (organisatoriskt, finansiellt och innehållsmässigt)

Psykologernas roll på AMT har utvecklats över tid sedan verksamheten kom till 2014. Funktionen psykolog var känd för de allra flesta, dock har det varit ett kontinuerligt utvecklingsarbete att definiera arbetsinnehållet och särskilja det från vad psykologer inom andra verksamheter gör. Det finns ett kontinuerligt behov hos alla samverkande parter att föra en dialog om vem som gör vad och när.

5.5 Beskriv eventuella identifierade systemfel som påverkat utfall och resultat

Som tidigare belysts i tidigare rapporter finns det en inbyggd svårighet att kunna utreda personer med misstänkt intellektuell funktionsnedsättning som inte har fångats upp av skolan, utan där problematiken upptäcks senare i livet. Detta gäller främst ensamkommande flyktingar, men kan även gälla personer som diagnostiserats felaktigt under grundskolan, alternativt inte har haft en fungerande skolnärvaro i grundskolan och därför fallit mellan stolarna trots stora svårigheter att klara sin vardag. Habiliteringen vill ha en grundläggande utredning av kognitiv förmåga innan de godtar remisser, och primärvården

saknar resurser att genomföra det pga avsaknad av psykologresurs och adekvat testmaterial. Psykiatrin utreder enbart om det finns en psykiatrisk samsjuklighet av allvarligt slag. Psykologen på arbetsmarknadstorget är idag den enda resurs som har möjlighet att hjälpa dessa personer.

6. Ekonomisk rapport

Redovisa era totala kostnader för insatsen enligt nedan. Ifall inte allt beviljat medel har använts vad var orsaken och om det haft konsekvenser för innehåll och utfall av insatsen

Kostnadslag	Budget	Utfall
Aktiviteter (ange typ av aktivitet t ex. möte, seminarier mm)		
Externa tjänster (typ av köpt tjänst)		
Lönekostnader	850 000 kr	456 038 kr
Lokalkostnader	30 000 kr	15 000 kr
Material (ange typ av material)		
Resekostnader (ange typ av aktivitet)		
Övriga kostnader (ange typ av övriga kostnader)	15 000 kr	7 500 kr
Summa	895 000 kr	478 538 kr

7. Underskrift av insatsägare

Organisation: *Sundsvalls team*

Ort och datum: *220829*

Underskrift *Daria Zeller*

.....